

## МІЖНАРОДНЕ ПРАВО

DOI: <https://doi.org/10.18524/2411-2054.2025.58.331004>  
УДК 347.211

**О. О. Нігреєва**, канд. юрид. наук, доцент  
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова  
Кафедра цивільно-правових дисциплін  
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна  
e-mail: nihreieva@onu.edu.ua  
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4719-6050>

### ЗАХИСТ АВТОРСЬКОГО ПРАВА У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ОБІГОМ НЕВЗАЄМОЗАМІННИХ ТОКЕНІВ

Статтю присвячено захисту авторського права у контексті комерціалізації обігу невзаємозамінних токенів (NFT). Визначено основні характеристики цього виду токенів, особливості їх створення та продажу. Підкреслено, що визначальною особливістю NFT є їхня унікальність, яка досягається шляхом включення до блокчейну інформації про автора. Підкреслено, що переважно передача прав на NFT відбувається за смарт-контрактами, які, однак, не в змозі детально врегулювати усі умови передачі прав на токени та їх подальшого використання. Наголошено, що права на NFT не дорівнюють правам на первісний твір, що був токенизований творцем NFT. Рекомендовано, що для більш ефективного захисту авторських прав корисним є укладання додаткових угод. Одним з механізмів, який би підвищив надійність захисту авторських прав, міг би стати елемент додаткового людського контролю у процесі укладання смарт-контрактів.

**Ключові слова:** криптоактиви, невзаємозамінні токени, NFT, комерційний обіг, смарт-контракти, інтернет, авторське право, ліцензійна угода, право інтелектуальної власності.

**Постановка проблеми.** Криптоактиви є новою реальністю сучасного життя та одним із явищ, безпосередньо пов'язаних із розвитком інтернету. В останнє десятиріччя ринкова капіталізація криптоактивів стрімко зростає, виникають їх нові види, що створює додаткові виклики стосовно їх правового регулювання як на національному, так і на міжнародному рівнях. Транскордонний характер обігу криптоактивів, який відбувається в інтернеті, обумовлює наявність низки складних юридичних проблем, таких як питання визначення юрисдикції, боротьба із кіберзлочинністю, захист прав людини, включаючи права авторів. У зв'язку із останнім, особливої актуальності набувають питання обігу невзаємозамінних токенів, так званих NFT (з англ. non-fungible tokens). Їхнє виникнення є логічним наслідком останніх тенденцій у галузі цифрового мистецтва та авторського права, де усе частіше виникають нові цифрові об'єкти, як-то: сайти, блокчейн, мережеві відеоігри, твори, згенеровані штучним інтелектом. Проте стрімке зростання ринку невзаємозамінних токенів в останні декілька років [1] загострила



стосовуються до NFT, найбільш популярним є стандарт ERC-721. Він дозволяє присвоїти кожному токenu ідентифікаційний номер та пов'язати його із власником через функцію «owner of». Додаткове розширення «ERC-721 Enumerable» дозволило запровадити функціонал для повного відстеження прав власності на об'єкт [4].

Комерційний обіг NFT опосередковується завдяки лістингу або іншим формам пропозиції на певних платформах, як-то: як Mintable, OpenSea, Rarible. Звісно їх придбання, як і придбання інших видів криптоактивів, вимагає від покупців наявності цифрових гаманців, у яких фіксується та зберігається вся інформація про наявні криптоактиви [3].

Значущість NFT для комерційного обігу витворів мистецтва стрімко зростає в останні роки. Так, у 2021 р відомий аукціонний дім «Christie's» продав на окремому онлайн-аукціоні токенизований витвір визначного цифрового художника, відомого під псевдонімом Beeple (справжнє ім'я – Майк Вінкельман) «Кожен день – Перші 5000 днів», що був згенерований на платформі «MakersPlace». Стартова ціна токenu на момент відкриття аукціону 25 лютого 2021 р. складала тільки 100 доларів США [5], але вже 11 березня 2021 р. він був проданий за 69, 3 млн доларів США [6].

Цей аукціон став першим випадком, коли великий та авторитетний аукціонний дім запропонував повністю цифровий об'єкт на основі NFT, що свідчить про початок нового етапу розвитку ринку мистецтва. Успіх продажу токенизованої картини Beeple підштовхнув «Christie's» до запуску у 2022 р. спеціалізованої платформи для торгівлі витворами NFT мистецтва «Christie's 3.0» [7].

Кожного року ринкова капіталізація NFT стрімко зростає, хоча й із значною волатильністю, яка властива ринку криптоактивів у цілому. На 15 травня 2025 р. вона становила 76, 33 мільярдів доларів США [8]. Така значна позначка демонструє неабияку зацікавленість інвесторів у цьому сегменті цифрового ринку. Як наслідок, це не може не підіймати питання його правового регулювання.

Зважаючи на специфічність NFT, що з одного боку є криптоактивом, а з іншого твором та транскордонний характер їх обігу в інтернеті, вироблення ефективної правової регламентації є викликом, із яким, перш за все, стикається національний законодавець. Першим завданням, що, як здається, має бути вирішене у цьому зв'язку, є питання визначення правової природи невзаємозамінних токенів. У цьому аспекті висуваються різні точки зору та демонструються різні юрисдикційні підходи.

Не маючи наміру висвітлювати їх в рамках цієї публікації, тільки зазначимо, що дискусії точаться щодо класифікації NFT як майна чи зобов'язань [2]. Є пропозиції щодо їх розгляду як товарів, цінних паперів та, що найбільш поширено, об'єктів права інтелектуальної власності [9]. У контексті останньої, як свідчить публікація Л. Тарасенка, невзаємозамінні токени можна розглядати як самостійний об'єкт авторського права, як спосіб використання іншого об'єкта авторського права у токенизованій формі, як об'єктивну форму вираження твору, як охоронний цифровий документ, як спосіб технічного захисту об'єкта авторського права [10, с. 91]. Цікаво, що вітчизняні дослідники схилиються до думки про те, що невзаємозамінні токени самі по собі не є об'єктами авторського права [10, с. 91; 11, с. 24]. Натомість таким об'єктом є «NFT-твір, тобто твір, зафіксований

у специфічній цифровій токенизованій формі» [10, с. 91] .

Незалежно від теоретичного розуміння правової природи невзаємозамінних токенів, вироблення чіткого правового регулювання їх обігу має серйозні практичні ускладнення, адже визнання NFT-твору об'єктом авторського права не гарантує належної ідентифікації та захисту прав усіх залучених до його створення суб'єктів, які передаються в рамках NFT транзакції. Як зазначають Мадс Анденас і Вінченцо Вістрі, той факт, що покупець NFT набуває права власності на цифровий сертифікат, не знімає питання щодо кола прав на базовий актив, які фактично передаються, адже права на цифрову версію твору не обов'язково дорівнюють авторським правам на оригінальний твір, що був токенизований [2].

Загалом смарт-контракти, які регулюють продаж невзаємозамінних токенів, дуже зручні, але мають технічні обмеження щодо деталізації умов договору, що, як наслідок, вимагає додаткових юридичних угод. Тільки деякі з смарт-контрактів можуть містити спеціальні положення стосовно передачі права власності або ліцензування наступному власнику NFT, що надає переваги, подібні до традиційного авторського права. Вони, однак, повністю залежать від умов, запрограмованих у контракті. За їх недостатності бажаним є укладення додаткової ліцензійної угоди стосовно NFT, права на який передаються. Вона може конкретизувати зміст прав, пов'язаних із його відтворенням, розповсюдженням та подальшим ліцензуванням. Як і традиційні, ця угода може визначати територію або регіони, на які поширюється угода; ексклюзивність ліцензії; термін дії ліцензії; конкретну мету, для якої надається ліцензія: умови, за яких ліцензія може бути відкликана; умови оплати тощо.

На практиці не існує конкретного механізму, який міг би визначити, чи творець NFT є також автором оригінального твору, перетвореним на токен. Наприклад, повертаючись до зазначеного вище витвору Beeple, потрібно зазначити, що ця робота є колажем із 5000 цифрових зображень, створених самим автором для його серії «Кожен день». Тобто у цьому випадку автор базового твору та його цифрової версії співпадають.

Але як бути у ситуації, коли визначення автору оригінального твору викликає сумніви чи є неможливим? Відповідаючи на це запитання Деслалі Путранті та Уні Цуласі Путрі, наголошують на необхідності людського втручання як у процес створення, так і транзакцій з NFT через смарт-контракти, що може полягати у процесі додаткової перевірки наявності прав автора сторонами договору. Підозра стосовно порушення авторських прав може стати підставою для тимчасового призупинення транзакції сторонами угоди або/та подальшого вирішення спору завдяки заздалегідь обумовленому онлайн-механізму чи у інший спосіб [12, с. 50].

**Висновки і пропозиції.** Виникнення NFT є закономірним наслідком швидкого розвитку цифрових технологій, який не можна зупинити. Можливість їх комерційного обігу, що полегшується укладанням смарт-контрактів та їхня висока вартість обумовлює значний інтерес до створення цих токенів, який, проте, може базуватися на нечесних намірах творців NFT, які, прискорюючи процес творення, використовують роботи інших авторів. Однак просте володіння NFT надає лише право претендувати на право власності на сам токен, що ж до авторських прав на первісний об'єкт, то вони зазвичай залишаються у початкового творця,

якщо їх передача не передбачена додатковою угодою.

Як наслідок, у процес укладання угод із невзаємозамінними токенами потрібно запровадити механізм, можливо на базі людського втручання, який би дозволив ідентифікувати оригінальність відповідних цифрових творів. Що ж до добросовісних авторів NFT, то їм також рекомендують переконатися у наявності права власності на об'єкти, які вони використовують у процесі випуску tokenів.

### Список використаної літератури

1. Heidorn, Ch. Shocking Numbers: The NFT Market Size in 2023. *Tokenized*, 4 May 2025. URL: <https://tokenizedhq.com/nft-market-size/>
2. Andenas, M., Vietri, V. The Regulation of NFTS: Key Legal Considerations and Potential Challenges. *Open Review of Management, Banking and Finance*, 21 June 2023. URL: <https://openreviewmbf.org/2023/06/21/the-regulation-of-nfts-key-legal-considerations-and-potential-challenges/>
3. Gregory, J. Ch., Gordon, K. S. What are the Copyright Implications of NFTs? *Reuters*, 29 October 2021. URL: <https://www.reuters.com/legal/transactional/what-are-copyright-implications-nfts-2021-10-29/>
4. Ali, O. *et al.* A Review of the Key Challenges of Non-Fungible Tokens. *Technological Forecasting and Social Change*, 2023, Vol.187, Submission 122248. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162522007697?via%3Dihub>
5. Christie's Press Release, 16 February 2021. URL: <https://press.christies.com/wp-content/uploads/2023/09/11fd1374fc4e920ef6e2aca1f7d621a8.pdf>
6. Mulraney, F. Digital Artwork Which Only Exists as a Jpg File Sells at Christie's For \$69.3million after Being Listed for Just \$100 - Making Its Us Creator Beeple the Third Most Valuable Living Artist behind Jeff Koons And David Hockney. *Dailymail.com*, 11 March 2021. URL: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-9352417/Digital-artwork-Beeple-fetches-nearly-70-million-auction.html>
7. Christie's 3.0: Revolutionary Platform Established Christie's as First Global Auction House to Host Fully On-Chain Sales, 27 September 2022. URL: <https://press.christies.com/christies-30-revolutionary-platform-established-christies-as-first-global-auction-house-to-host-fully-on-chain-sales>
8. NFT Collection Prices & Charts Today by Trading Volume (as of 13 May 2025). URL: <https://www.forbes.com/digital-assets/nft-prices/>
9. How Are NFTs Regulated: Legal Issues, Taxation Aspects and More. *Pixelplex*, 14 April, 2022. URL: <https://pixelplex.io/blog/nft-legal-issues/>
10. Тарасенко Л. NFT - новітній цифровий об'єкт авторського права чи форма вираження твору. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 2022. Вип. 2. С. 90-97.
11. Майданик Л. NFT: приватноправовий погляд через зв'язок з авторським правом. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 2022. Вип. 1. С. 16-27.
12. Putranti, D., Tsulasi Putri, U. Enforcement of Copyright Law on Non-Fungible Token (NFT) through Smart Contracts. *Kosmik Hukum*, 2024. Vol. 24, No. 1. P. 40-52. DOI: 10.30595/kosmikhukum.v24i1.18476.

### References

1. Heidorn, Ch. (4 May 2025). Shocking Numbers: The NFT Market Size in 2023. *Tokenized*. URL: <https://tokenizedhq.com/nft-market-size/>
2. Andenas, M., Vietri, V. (21 June 2023). The Regulation of NFTS: Key Legal Considerations and Potential Challenges. *Open Review of Management, Banking and Finance*. URL: <https://openreviewmbf.org/2023/06/21/the-regulation-of-nfts-key-legal-considerations-and-potential-challenges/>
3. Gregory, J. Ch., Gordon, K. S. (29 October 2021). What are the Copyright Implications of NFTs? *Reuters*, URL: <https://www.reuters.com/legal/transactional/what-are-copyright-implications-nfts-2021-10-29/>
4. Ali, O. *et al.* (2023). A review of the key challenges of non-fungible tokens. *Technological*

*Forecasting and Social Change*, Vol. 187, Submission 122248. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0040162522007697?via%3Dihub>

5. Christie's Press Release (16 February 2021). URL: <https://press.christies.com/wp-content/uploads/2023/09/11fd1374fc4e920ef6e2acaf7d621a8.pdf>
6. Mulraney, F. (11 March 2021). Digital Artwork Which Only Exists as a Jpg File Sells at Christie's For \$69.3million after Being Listed for Just \$100 - Making Its Us Creator Beeple the Third Most Valuable Living Artist behind Jeff Koons And David Hockney. *Dailymail.com*, URL: <https://www.dailymail.co.uk/news/article-9352417/Digital-artwork-Beeple-fetches-nearly-70-million-auction.html>
7. Christie's 3.0: Revolutionary Platform Established Christie's as First Global Auction House to Host Fully On-Chain Sales (27 September 2022). URL: <https://press.christies.com/christies-30-revolutionary-platform-established-christies-as-first-global-auction-house-to-host-fully-on-chain-sales>
8. NFT Collection Prices & Charts Today by Trading Volume (as of 13 May 2025). URL: <https://www.forbes.com/digital-assets/nft-prices/>
9. How Are NFTs Regulated: Legal Issues, Taxation Aspects and More (14 April 2022) . Pixelplex. URL: <https://pixelplex.io/blog/nft-legal-issues/>
10. Tarasenko, L. (2022). NFT - novitnii tsyfrovyyi ob'ekt avtorskoho prava chy forma vyr-azhennia tvoru. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. Vyp. 2. S. 90-97 [in Ukrainian].
11. Maidanyk L. (2022). NFT: pryvatnopravovy pohliad cherez zviazok z avtorskym pravom. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. Vyp. 1. S. 16-27 [in Ukrainian].
12. Putranti, D., Tsulasi Putri, U. (2024). Enforcement of Copyright Law on Non-Fungible Token (NFT) through Smart Contracts. *Kosmik Hukum*, Vol. 24, No. 1. P. 40-52. DOI: 10.30595/kosmikhukum.v24i1.18476.

Стаття надійшла 15.05.2025 р.

**O. O. Nihreieva**, PhD in Law, Associate Professor  
Odesa I. I. Mechnikov National University  
the Department of Civil Law Disciplines  
24/26 Frantsuzkyi Blvd, Odesa, 65058, Ukraine  
e-mail: [nihreieva@onu.edu.ua](mailto:nihreieva@onu.edu.ua)  
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-4719-6050>

## COPYRIGHT PROTECTION IN CONNECTION WITH THE CIRCULATION OF NON-FUNGIBLE TOKENS

### Summary

The article is dedicated to copyright protection in the context of commercialization of the circulation of non-fungible tokens (NFT). The emergence of NFTs is a natural consequence of the rapid development of digital technologies, which cannot be stopped. The possibility of their commercial circulation, facilitated by the conclusion of smart contracts, and their high value cause significant interest in the creation of these tokens, which, however, may be based on dishonest intentions of NFT developers who, accelerating the creation process, use the works of other authors.

The main characteristics of this type of tokens, the particularities of their creation and sale are determined in the article. It is emphasized that the defining feature of NFT is their uniqueness, which is achieved by including information about the author in the blockchain. It is emphasized that the transfer of rights to NFTs mainly occurs under smart contracts, which, however, are not able to regulate in detail all the conditions of the transfer of rights to tokens and their further use.

It is emphasized that the rights to NFTs are not equal to the rights to the original work that was tokenized by the creator of the NFT. The simple possession of an NFT gives only the

right to claim ownership of the token itself, as for the copyright to the original object, it usually remains with its author, unless its transfer is provided for by an additional agreement. In this regard, for more effective protection of copyright, it is recommended to conclude additional agreements, which would clarify the conditions of copyright transfer and NFT further use.

As a result, the process of concluding transactions with non-fungible tokens requires the introduction of a mechanism, possibly based on human intervention, that would allow identifying the originality of the corresponding digital works. As for the *bona fide* authors of NFTs, they are also recommended to verify the copyright to the objects they use in the token issuance process.

**Keywords:** cryptoassets, non-fungible tokens, NFT, commercial circulation, smart contracts, Internet, copyright, license agreement, intellectual property law.